

Zhodnotenie výsledkov a interných a externých auditov a externých kontrol

Interné audity

Útvar vnútorného auditu SAV vykonáva auditorskú činnosť u zamestnávateľa na celoštátnej úrovni v auditovaných subjektoch v zakladateľskej pôsobnosti SAV v súlade so zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“).

Pri výkone vnútorného auditu Útvar vnútorného auditu SAV (ďalej len „útvar“) postupoval podľa Metodického usmernenia sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/010824/2023-1411 z 10.7.2023 k vykonávaniu vnútorného auditu. Zamestnanci útvaru sú povinní riadiť sa Etickým kódexom pre výkon vnútorného auditu vydaného Ministerstvom financií SR dňa 15.5.2019, ktorý sa vzťahuje na všetkých zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite. Útvar sa ďalej riadi Štatútom vnútorného auditu Slovenskej akadémie vied.

Útvar je nezávislý organizačný útvar SAV, ktorý je organizačne priamo podriadený predsedovi SAV. Je funkčne a organizačne oddelený od iných organizačných útvarov SAV, ako aj od výkonu finančnej kontroly. Úrad SAV zabezpečuje materiálno technické podmienky pre výkon činnosti útvaru.

Útvar vykonával svoju činnosť na základe Ročného plánu vnútorných auditov na rok 2025 a 3-ročného strednodobého plánu. Tento plán bol zostavený podľa metodiky založenej na základe hodnotenia rizík. Riziková analýza bola vypracovaná v súlade s Metodickým usmernením MF SR – č. MF/010824/2023-1411 (ďalej „metodické usmernenie“). Cieľom rizikovej analýzy je vyhodnotiť riziká v jednotlivých procesoch/oblastiach, ako aj posúdiť vnútorné kontrolné prostredie za účelom získania spoľahlivého základu pre tvorbu plánov vnútorného auditu.

Plán vnútorných auditov na rok 2025 bol predložený predsedovi SAV na odsúhlasenie v januári 2025 a následne zaslaný Ministerstvu financií SR (ďalej len „ministerstvo“) a Najvyššiemu kontrolnému úradu SR v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite. Ďalej bola vypracovaná a po schválení predsedom SAV zaslaná ročná správa o vykonaných vnútorných auditoch za predchádzajúci rok ministerstvu a Výboru pre vládny audit v súlade s ustanovením zákona o finančnej kontrole a audite a na základe vyhlášky Ministerstva financií SR č. 204/2019 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy o vykonaných vnútorných auditoch.

Útvar plní ďalšie úlohy vyplývajúce z jeho činnosti, podľa organizačného poriadku SAV a rozhodnutia predsedu SAV. Metodicky usmerňuje vedúcich zodpovedných zamestnancov v rámci výkonu auditu a spolupracuje so sekciou auditu a kontroly MF SR.

Podľa plánu vnútorných auditov na rok 2025 boli zrealizované auditorské akcie v troch organizáciách v zakladateľskej pôsobnosti SAV. Jeden z vykonaných auditov bol ukončený v nasledujúcom roku zaslaním Správy z vykonaného vnútorného auditu (ďalej „správa“), jeden vnútorný audit bol začatý v roku 2025, dokončený bude v roku 2026. V roku 2025 boli dokončené dva vnútorné audity začaté v roku 2024.

Audity zrealizované v roku 2025 boli zamerané najmä na overenie a hodnotenie efektívnosti a účinnosti finančného riadenia povinnej osoby; overenie a hodnotenie hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými financiami; overenie splnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku zistených vnútorným auditom.

Správy z vykonaných vnútorných auditov za rok 2025 obsahujú zistenia vyplývajúce z nedôsledného dodržiavania platných právnych predpisov, najmä:

- zákona o finančnej kontrole a audite v podobe nedostatočného finančného riadenia, najmä riadenia rizík; ; nesprávneho vykonávanie základnej finančnej kontroly;
- zákona o slobode informácií v podobe nezverejňovania faktúr a objednávok na svojom webovom sídle;
- zákona o cestovných náhradách v podobe neúplného a nesprávneho uvádzania údajov v cestovných príkazoch a vyúčtovaniach pracovných ciest, neposkytovania stravného zamestnancom pri pracovných cestách, nedodržaní lehoty na vyúčtovanie pracovných ciest; nevyúčtovania pracovných ciest; neposkytnutia preddavkov pri zahraničných pracovných cestách, použitie súkromného motorového vozidla na pracovnej ceste bez písomnej dohody so zamestnávateľom;
- zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti v podobe neurčenia zodpovednej osoby a nevydania vnútorného predpisu;
- zákona o účtovníctve v podobe nevydania odpisového plánu; nesprávneho účtovania preddavkových faktúr, účtovanie na nesprávnych účtoch;
- zákona o výkone práce vo verejnom záujme v podobe nesplnenia jedného z predpokladov výkonu práce vo verejnom záujme;
- zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v podobe neúplnosti dokladovej dokumentácie v osobnom spise, stanovenia osobného príplatku v rozpore so zákonom;
- zákona o dani z príjmov v podobe chýbajúceho alebo nesprávneho údaje v mzdovom liste;
- zákonníka práce v podobe uzatvorenia nesprávneho druhu dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru;
- zákona o verejnej výskumnej inštitúcii v podobe nesplnenia jedného zo zákonných predpokladov na vymenovanie do funkcie riaditeľa v.v.i., nesplnenia jedného zo zákonných predpokladov na vymenovanie do funkcie vedúceho organizačnej zložky

Ani v jednom z identifikovaných nedostatkov nebolo zistené čerpanie finančných prostriedkov nad rámec oprávnenia.

Vo všetkých auditovaných organizáciách boli identifikované nedostatky v oblasti finančného riadenia zamerané na zabezpečenie riadenia rizík, ktoré má preventívny charakter a má napomôcť tomu, aby správnym identifikovaním a riadením rizík nedochádzalo k vzniku nedostatkov, resp. bola miera ich dosahu na činnosť organizácie čo najmenšia. Pri výkone auditu nebolo toto riadenie rizík dostatočne preukázané.

Vo viacerých prípadoch boli zistené nedostatky kvalifikované ako systémové s vysokou závažnosťou, ďalšie boli kvalifikované ako nesystémové so strednou závažnosťou.

K zisteným nedostatkom boli určené opatrenia a odporúčania na odstránenie týchto nedostatkov a príčin ich vzniku v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite.

Organizácie, v ktorých bol vykonaný audit boli povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov a odstránenia príčin ich vzniku uvedených v správe v lehote určenej auditorskou skupinou. Všetky povinné osoby prijali v stanovenej lehote opatrenia na odstránenie týchto nedostatkov, ktoré zamestnanci Útvoru vnútorného auditu vyhodnotili ako dostatočné.

Uvedené opatrenia a odporúčania v správe z vykonaného vnútorného auditu následne zamestnanci útvaru preverili na základe tzv. dokladovej dokumentácie alebo vykonaním nového auditu.

Pri výkone vnútorného auditu v organizáciách v zakladateľskej pôsobnosti SAV bol dodržaný princíp nezávislosti a objektívnosti. Počas auditu každý zamestnanec vypracoval pracovný list z vykonaného auditu, v ktorom uviedol cieľ auditu, priebeh vnútorného auditu v povinnej osobe, rozsah a hĺbku vykonaného auditu, overenú dokumentáciu a výsledok vykonaného vnútorného auditu.

Vedúci auditorskej skupiny následne vypracoval hodnotenie priebehu vnútorného auditu v povinnej osobe. Uvedený postup vyplýva z Metodického usmernenia k výkonu vnútorného auditu vydaného MF SR.

Zamestnanci útvaru sú povinní absolvovať pravidelne odborné vzdelávanie zabezpečované ministerstvom, na základe ktorých priebežne získavajú teoretické vedomosti a odborné schopnosti potrebné na vykonávanie auditu v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite. Taktiež sú povinní zúčastňovať sa pracovných stretnutí konaných sekciou auditu a kontroly ministerstva, ako aj ďalších školení v rámci zmien zákonov potrebných pre samotný výkon vnútorného auditu. Za rok 2025 všetky absolvované školenia zamestnancov útvaru boli organizované Ministerstvom financií SR alebo Úradom vládneho auditu.

Výkon vnútorného auditu v organizáciách SAV bol v roku 2025 zabezpečovaný dvoma zamestnancami – vnútorným audítorom a audítorom.

Externé audity

V roku 2025 boli v kapitole SAV vykonané nasledovné audity:

- **Vládny audit** vykonal audit v 1 organizácii. Zameraním vládneho auditu bolo overiť: dodržiavanie podmienok použitia verejných financií a ich zúčtovanie s dôrazom na identifikáciu duplicitného alebo neoprávneného čerpania. Audit nezistil žiadne nedostatky.
- **Individuálny audit overenia účtovnej závierky a výročnej správy v zmysle § 26 zákona 243/2017 Z. z.** bol vykonaný v 20 organizáciách. Spolu bolo identifikovaných 11 zistení, ktoré sa týkali najmä: absentujúcich interných smerníc, nesprávneho odpisovania dlhodobého majetku, neoprávneného účtovania predaja dlhodobého majetku, neevidovania pozemkov v účtovníctve, ku ktorým má účtovná jednotka vlastnícke právo, účtovania nákladov do nesprávneho obdobia, absencia preberacích protokolov k dodanému plneniu pri príkazných zmluvách, podrobnejšej úpravy vzťahov s poskytovateľom služieb v oblasti ekonomiky a aktualizácie disponibilných práv v štátnej pokladnici. K jednotlivým zisteniam boli prijaté náležité opatrenia, ktoré majú zabezpečiť, aby sa tieto nedostatky v budúcnosti neopakovali.
- **Individuálny audit zahraničného projektu Horizon Europe** bol vykonaný v 1 organizácii so zameraním na overenie oprávnenosti čerpania finančných prostriedkov

na zahraničnom projekte SILVANUS za celú dobu riešenia projektu. Neboli zistené žiadne nedostatky.

- **Záverečný audit projektu Visegrad** bol vykonaný v 1 organizácii a bol zameraný na oprávnenosť čerpaných výdavkov. Napriek tomu, že audit uznal všetky výdavky a považoval ich za čerpané v súlade s pravidlami projektu, IVF - správca programu neuznal jednu zahraničnú služobnú cestu - aktívnu účasť hlavnej riešiteľky projektu na konferencii, na ktorej boli prezentované výsledky projektu, ktorá podľa vyjadrení správcu nebola vopred komunikovaná s IVF a preto musela byť nakoniec zahrnutá aj do auditnej správy ako neoprávnený výdavok. O túto výšku bola následne znížená záverečná platba za projekt.

Externé kontroly

V roku 2025 boli v kapitole SAV vykonané nasledovné externé kontroly:

- **Agentúra na podporu výskumu a vývoja** vykonala kontrolu v deviatich organizáciách SAV. Skontrolovaných bolo 34 projektov. Kontrola bola zameraná na overenie dodržiavania podmienok na poskytnutie verejných finančných prostriedkov, hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť ich použitia a dodržanie podmienok na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov vrátane dodatkov. Po ukončení kontroly štatutári prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. V dvanástich projektoch boli zistené finančné prostriedky spotrebované nad rámec stanovených podmienok v celkovej výške 4 219,82 EUR. Finančné prostriedky boli vrátené agentúre.
- **Agentúra European Health and Digital Executive Agency** vykonala kontrolu v jednej organizácii. Cieľom bola kontrola výdavkov prvej periódy projektu. Výsledok kontroly zatiaľ nie je známy.
- **Inšpektorát práce** vykonal kontrolu v dvoch organizáciách. Išlo o inšpekciu v oblasti pracovnoprávných a mzdových predpisov a kontrolu zákazu nelegálneho zamestnávania a výkonu nelegálnej práce. V prvom prípade výsledok kontroly zatiaľ nie je známy. V druhom prípade neboli zistené nedostatky.
- **Ministerstvo školstva SR** vykonalo kontrolu v jednej organizácii. Kontrola bola zameraná na dodržiavanie podmienok čerpania prostriedkov projektu. Nedostatky neboli zistené.
- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva** vykonal kontrolu v dvoch organizáciách so zameraním na preverenie a odstránenie nedostatku uzavretých priestorov zatriedených do rizikových tried 1 a 2 a na kontrolu potravín. Nedostatky boli v prvom prípade odstránené a v druhom prípade neboli zistené žiadne.
- **Sociálna poisťovňa** vykonala kontrolu v šiestich organizáciách zameranú na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa súvisiacich s odvodom poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Kontrolou bolo zistených 13 nedostatkov v oblasti plnenia registračných povinností zamestnávateľa. Niektoré nedostatky boli odstránené elektronicky, sociálna poisťovňa vrátila organizáciám preplatky.

- **Slovenská inovačná a energetická agentúra** vykonala kontrolu na dvoch projektoch v jednej organizácii zameranú na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a ich použití. V jednom prípade bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania s uloženou sankciou vo výške 938,13 EUR.
- **Úrad na ochranu osobných údajov SR** vykonala kontrolu v jednej organizácii so zameraním na ochranu fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov v súvislosti so zverejnením dokumentov v CRZ. Úrad uložil pokutu za porušenie zákona o ochrane osobných údajov vo výške 500 Eur. Zodpovední pracovníci boli poučení.
- **Všeobecná zdravotná poisťovňa** vykonala kontrolu v jednej organizácii. Kontrola bola zameraná na dodržiavanie oznamovacej povinnosti, stanovenie výšky poistného a vymeriavacích základov, dodržiavanie termínov splatnosti poistného. Nedostatky neboli zistené.
- **Výskumná agentúra** vykonala finančnú kontrolu v piatich organizáciách. Kontrola bola zameraná na dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií k jednotlivým projektom - (hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácií finančnej operácie alebo jej časti) a na administratívnu kontrolu žiadostí o platbu. Nedostatky zistené v jednej organizácii súviseli s neúplnými dokladmi, ktoré boli doplnené.
- **Všeobecní zdravotní pojišťovna ČR** vykonala kontrolu v jednej organizácii zameranú na odvod poistného na verejné zdravotné poistenie a ostatné povinnosti platcu poistného. Neboli zistené nedostatky.